

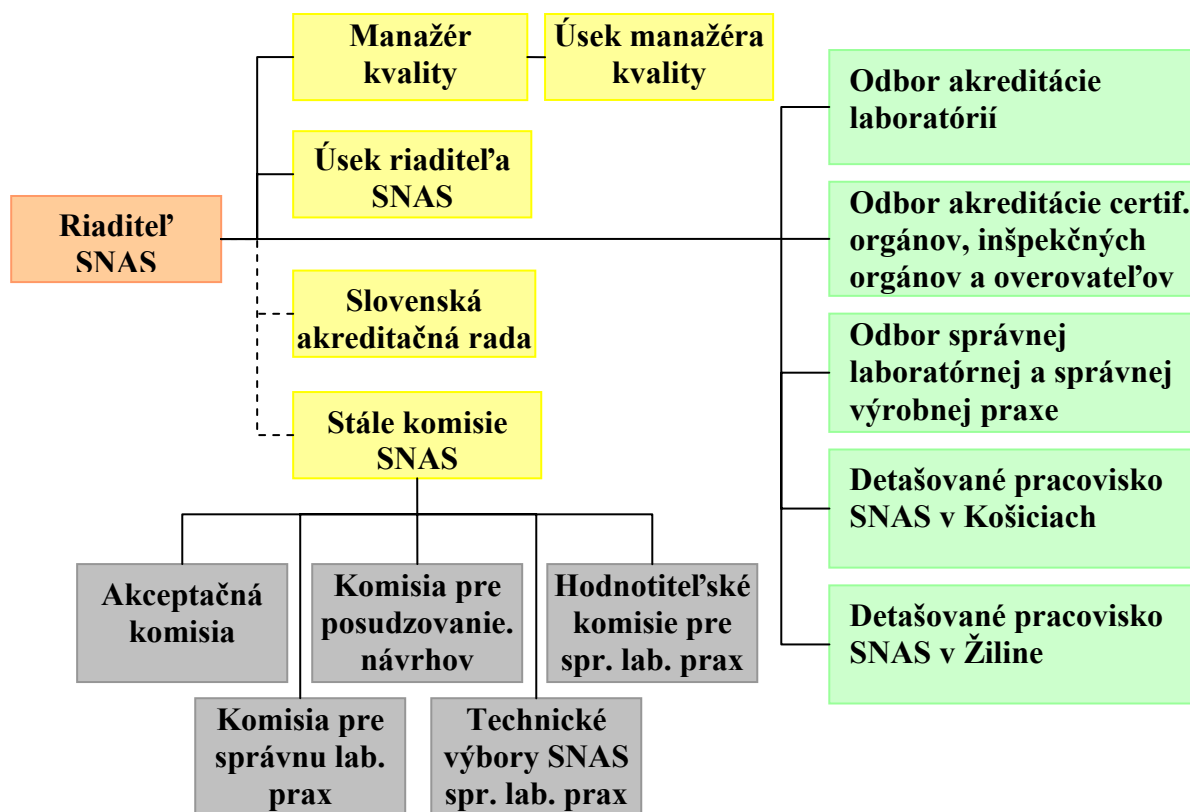
Slovenská legislatíva

Postupy, ktoré sa odporúča dodržiavať, sú tzv. **4 kroky na ceste do Bruselu** (1.1.1999): **testovanie, certifikácia, akreditácia, notifikácia**, pomocou metrológie (kalibrácie meracích a skúšobných prístrojov a zariadení) a príslušnej zostavy štátnych skúšobní a certifikačných orgánov.

Podľa zákona č. 264/1999 Z. z. úlohu kontaktného miesta pre komunikáciu s Európskou komisiou v SR plní **Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR** (ÚNMS SR), ktorý je ústredným orgánom štátnej správy s horizontálnou pôsobnosťou. Postupy pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a technických noriem sú upravené nariadením vlády SR č. 453/2002 Z. z. V pôsobnosti ÚNMS SR sú: Slovenský ústav technickej normalizácie, Slovenská národná akreditačná služba, Technický skúšobný ústav Piešťany, š.p., a Slovenský metrologický ústav.

Slovenský ústav technickej normalizácie (SÚTN) bol zriadený ÚNMS SR 1. 1. 1993. Na základe zákona 264/1999 Z. z. *o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody* v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov je SÚTN od 1. 1. 2000 rozhodnutím predsedu ÚNMS SR určenou právnickou osobou na tvorbu, schvaľovanie a vydávanie slovenských technických noriem, plnenie povinností vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv a členstva v medzinárodných a európskych normalizačných organizáciách (ISO, IEC, CEN, CENELEC a ETSI).

Slovenský národný akreditačný systém bol ustanovený na základe uznesenia vlády SR č. 866/1993 a zriadený na základe Rozhodnutia predsedu ÚNMS SR č. 9/1993. Rozhodnutím predsedu ÚNMS SR č. 4/97 bola organizácia pretransformovaná na **Slovenskú národnú akreditačnú službu (SNAS)**, s rozhodovacou právomocou, s účinnosťou od 1. januára 1998. Podľa § 22 zákona č. 264/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov Ministerstvo hospodárstva SR svojím rozhodnutím zo dňa 7. januára 2000 autorizovalo SNAS ako jedinú akreditujúcu osobu na vykonávanie akreditácie v Slovenskej republike (www.snas.sk). SNAS vykonáva svoju činnosť podľa zákona 552/2003 Z.z. *o výkone práce vo verejnom záujme*. SNAS ale nezodpovedá za výsledky činnosti akreditovaných subjektov.

Obr. 1 Základná organizačná štruktúra SNAS

Hodnotiteľské komisie sú dve:

- Hodnotiteľská komisia SNAS pre akreditáciu laboratórií a
- Hodnotiteľská komisia SNAS pre akreditáciu certifikačných a inšpekčných orgánov, overovateľov a atestátorov.

Sú to nezávislé a nestranné poradné orgány riaditeľa SNAS, ktoré prerokúvajú adekvátnosť procesu posudzovania prípadov z oblastí akreditácie, pre ktoré sú určené. Pri hodnotení a prerokúvaní predložených materiálov uplatňujú princíp nezávislosti, nestrannosti a transparentnosti v zmysle dokumentov príslušných medzinárodných akreditačných organizácií a v zmysle platných metodických smerníc pre akreditáciu SNAS. Výsledkom ich hodnotenia je uznesenie odporúčajúce alebo neodporúčajúce udeliť danému subjektu akreditáciu SNAS.

Technické výbory sú poradné orgány riaditeľa SNAS na riešenie špecifických otázok súvisiacich alebo vzniknutých pri akreditácii subjektov. Podieľajú sa na vypracovaní metodických smerníc SNAS na akreditáciu v príslušných oblastiach, zaujímajú odborné kvalifikované stanoviská k problémovým otázkam, ktoré vznikli pri posudzovaní subjektov a pri dohládach v akreditovaných organizáciách, spolupracujú pri tvorbe metodických predpisov SNAS a zúčastňujú sa na medzinárodnej spolupráci SNAS v jednotlivých oblastiach akreditácie. SNAS zriadil štyri technické výbory (TV):

- TV SNAS pre akreditáciu laboratórií,
- TV SNAS pre akreditáciu certifikačných a inšpekčných orgánov,
- TV SNAS pre akreditáciu certifikačných orgánov manažérstva rizík,
- TV SNAS pre akreditáciu v zdravotníctve.

SNAS je riadnym členom EA (European co-operation for Accreditation) a signatárom MLA EA (Multilateral Recognition Agreement) na akreditáciu:

- skúšobných a kalibračných laboratórií (2001),
- certifikačných orgánov certifikujúcich výrobky, QMS, EMS a osoby (2002),
- inšpekčných orgánov (2003).

Na globálnej úrovni je SNAS riadnym členom ILAC a IAF a je signatárom:

- **MRA ILAC (Mutual Recognition Arrangement International Laboratory Accreditation Cooperation)** na akreditáciu skúšobných a kalibračných laboratórií (2001),
- **MLA IAF (Multilateral Recognition Arrangement International Accreditation Forum)** na akreditáciu
 - certifikačných orgánov certifikujúcich QMS (2003),
 - certifikačných orgánov certifikujúcich výrobky a EMS (2004).

Akreditácia odborných činností sa na Slovensku vykonáva v súlade s medzinárodne uznávanými princípmi danými normami ISO/IEC série 17000 (EN série 45000) a vytvára základný predpoklad pre plnenie záväzkov prijatých vládou Slovenskej republiky v súvislosti so vstupom SR do Európskej únie v máji 2004. V tejto súvislosti SNAS:

- vykonáva posudzovanie spôsobilosti orgánov posudzovania zhody (**CAB – Conformity Assessment Body**) ako nezávislá tretia strana uznávaná vládou Slovenskej republiky,
- udeľuje osvedčenia o akreditácii orgánom posudzovania zhody, čím oficiálne potvrdzuje ich spôsobilosť vykonávať deklarované činnosti nestranne, nezávisle a na požadovanej odbornej úrovni, ktoré sú uznávané v Slovenskej republike i v zahraničí,
- ako signatár EA MLA, ILAC MRA a IAF MLA je považovaný za rovnocenný akreditačný orgán s inými akreditačnými orgánmi – signatármi vyššie uvedených MLA/MRA na celom svete,
- poskytuje klientom orgánov posudzovania zhody požadovanú dôveru, že výsledky činnosti týchto orgánov sú plne hodnoverné. Významnú podporu v tomto smere dáva novo zavedená laboratórna kombinovaná značka MRA a certifikačná kombinovaná značka MLA. SNAS ako signatár ILAC MRA a IAF MLA je oprávnený udeliť príslušnú licenciu všetkým CAB, ktoré akreditoval. To dáva výsledkom vydaným orgánmi, ktoré SNAS akreditoval, najvyššiu úroveň dôvery vo vzťahu k ich klientom na celom svete,
- vytvára podmienky na vylúčenie viacnásobného posudzovania spôsobilosti v rovnakých oblastiach činnosti rôznymi orgánmi,
- podporuje činnosti na ochranu spotrebiteľa,
- poskytuje širokú publicitu všetkým akreditovaným orgánom posudzovania zhody v SR i v zahraničí (www.snas.sk).